

SZENTESI LAP

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 4 K
félévre 2 K negyedévre 1 K
Vidéken: egész évre 6 K
félévre 3 K negyedévre 1.50
Egy lap 4 fillér. Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

A szerkesztésért felelős
SIMA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Vajda Bálint utóda könyvnyomdája Kossuth-ter 4. szám
(ret. bérház) ide intézendők a lapot érdeklő mindenféle
küldemények hirdetési és előfizetési díjak.

Varsó eleste után. Az oroszok teljes rendetlenségben vonulnak vissza. Ujabb sikerek.

Varsó elesett. A világháborúnak egy új fázisa kezdődött a csütörtöki nappal.

A nagy esemény pontosan egy esztendőre következett be arra, hogy a monarchia és Németország a félvilággal találják magukat szemben.

Ezekben a pillanatokban az egész világ a lengyelországi nagy csatater eseményeinek hatása alatt áll. Nemcsak ellenségeink és mi, hanem az egész világ: a semleges államok talán még jobban, mint a harcoló felek.

Az események villámgyorsan követik egymást.

Elvitathatatlan, hogy immár a vég kifejlődése kezdődött meg.

Nézzük a legkomolyabb vizsgálódó szemekkel a mostani helyzetet és számoljunk a további következhető eseményekkel.

Az orosz hadvezetőség kénytelen volt föladni egész Lengyelországot. Azok a hatalmas erődtételek, amelyeket Oroszország azért emelt hogy biztos bázisai legyenek a középeurópai hatalmak ellen viselő nagy háborúnak a harctéri események fejlődése következtében egyszerűen tarthatatlanná váltak. Ha az orosz hadsereg itt a védekezést választja olyan katasztrófa zudul rá amelyhez foghatót még nem ismer a világ történelme. Az orosz hadvezetőség azonban megmentette az orosz hadsereget ettől a katasztrófától, de kérdés, hogy ez a menekülés nem jelent-e újabb nagy veszedelembé való szaladást.

Varsó, Ivangorod, Osztrólenka, Pultusk és a többi vár és erődítés ott a Visztula és Narev vonalon mostanáig egytől egyig fegyvergető kihívás volt ellenünk. Erre a fenyegető kihívásra válasz volt mi részünkről az az erőben soha nem fogyatkozó, kitartásban és önfeláldozásban nem lankadó küzdelem, amelyet épen Lengyelország folsza-

badításáért folytattunk. Ez a küzdelem az eredményesség reményében folyt s ha a váltakozó hadi szerencse a már közelinek látszó céltól messzire el is távolított bennünket a múlt év őszén, az eredmény nem maradt el s ime most ott állunk, hogy ellenfeleink ajakán okvetlenül föl kell vetődni annak a nagyon kínos kérdésnek, hogy vajon mi a célja az ő részünkről a további küzdelemnek?

Keltről nyugatról sőt délről egyaránt Berlin, Budapest és Bécs volt a hadmiveletek célja.

Az északi kolosszus minden ereje teljes megfeszítésével feküdt neki a magyar Kárpátoknak, hogy utat törjön a magyar földön át az óhajtott cél felé. Három nagy hatalom társul szerezte a negyediket, a hitszegő olaszt, hogy lebirjon bennünket.

Es az eredmények, amelyeket mi elértünk egyenesen megsejtítők. Nem mi ránk nézve, mert mi higgadtan és tárgyilagosan szemléltük az eseményeket. Mi nem bíztuk el magunkat, de a legnehezebb pillana-

tokban is meg tudtuk őrizni nyugalmunkat és bizton bizunk ön magunkban, a mi erőinkben és ellenségeink megsaporodása nem a kétségbeesést jelentette, hanem azt az eltököltséget, hogy még nagyobb kitartással és meghatározódott önfeláldozással álljunk meg helyünket, magunkért és jövődönkert.

Ma, amikor a világháboru egy új fázisa kezdődött, amely úgy lehet, hogy legutolsó, ismét azzal a hideg tárgyilagossággal szemléljük a tovább fejlődő eseményeket, amely hideg tárgyilagosság egyik legnagyobb erőnk volt a világháboru vérzivatarában, de érdeklődésünk most már legfőképen oda irányul vajon mikor veszik észre magukat a mi ellenségeink, vajon Varsó eleste megtanítja e őket arra, hogy rájuk nézve hiábavaló minden további véraládozat, avagy még akarnak újabb leckét abból az igazságból, hogy életképes nemzeteket büntetlenül nem lehet halálra itélni.

Szentés város rendőrkapitányától.

3104—k. p. 1915.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. Ministeriumnak 2470—1915. M. E. számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy a búzán, rozson, árpán, tengerin, rizsen, valamint az ezekből előállított őrleményeken és malomtermékeken kívül még a kétszerest és zabot is, valamint az ezekből előállított lisztet és mindennemű őrleményeket és malomtermékeket, (darát, korpát) továbbá száraz babot, borsót, lencsét vasuton, hajón, vagy gépkocsin a város területén kívül eső helyre csak szállítási igazolvány mellett szabad szállítani.

Aki a fentemlített termények és őrlemények szállítása tárgyában kiadott rendelkezések ellen vét, kihágást követ el és az 1914 évi. I. t.-c. 9. §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Szentés, 1915. augusztus 5.

ZILAHY, r. kapitány.

Ujabb sikerek.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest aug. 7. (Szentésre érkezett éjjel 10 órakor.)
Visztula és Bug között a harc tovább folyik. Magyar-osztrák csapatok Lubartontól délre, német csapatok Lechnától északnyugatra és északkeletre betörték ellenséges vonalukba. Egyébként helyzet északkeleti harctéren változatlan.

OLASZ HARCTÉREN görzi grófságban arcvonalnak Polazótól keletre eső része délelőtt folyamán igen heves ellenséges ágyútűz alatt volt. Délután több olasz zászlóalj támadásra indult e szakasz ellen, előnyomulását azonban tűz harc után abban hagyta. Tenger mellett, Karintiában és Tiroiban csak ágyuharc volt.

HÖFER,
altábornagy.

Az oroszok teljes rendetlenségben vonulnak vissza.

A „B. Z. am Mittag“ jelenti a sajtóhadiszállásról: A Wieprz mögötti orosz visszavonulásban zavarok álltak elő; mert a szövetségesek előretörése a Visztula és a Bug között egyre hatalmasabb üldözés jellegét ölti, az orosz ellenállás napról-napra gyöngül, s az orosz foglyok száma rettenetesen növekszik. Ezek olyan jelek, amelyek inkább fejvesztettségre, mint tervszerű visszavonulásra engednek következtetni.

A világháború és a Balkán.

Az entente harctéri kudarcaihoz méltóképpen csallakoznak diplomáciai balsikerei. A lengyelországi fegyveres katasztrófa után a Balkánon diplomáciailag szenvedtek vereséget. Trubeckoj hercegnek minden munkájával sem sikerült a szerbek és bolgárok között megegyezést létrehozni. Az olthatatlan szerb-bolgár gyűlölség újra kitör, föléled és az ellentétek ismét kiélesedtek a macedóniai kérdésben. Romániában viszont a lengyelországi példátlan sikerek a közep európai hatalmak javára bilentették a közvélemény mérlegét, lehet hinni, hogy ezuttal véglegesen. A háboruban a legjobb diplomata a tűz és a vas és a háború szerencséje a szövetségeseknek kedvezvén, ők fogják megnyerni ezt a háborút nemcsak a csataterén, hanem a diplomáciai irodákban is. (M. H.)

Varsó elestének világtörténelmi jelentősége.

A Neue Freie Presse írja: Diplomáciai körökben azon a nézetet aannak, hogy Varsó elestének óriási hatása lesz az egész művelt világra. Oroszország újabb vereségeknél megy elébe. Egész sor további várnak eleste fog bizonyára következni. Az Oroszországgal szövetséges hadseregeket a részvételtjes és lehangoló szomorúság érzete fog áthatni. Semleges diplomáciai körökben az esemény nagy katonai jelentősége mellett hangsúlyozzák az üdvös és tisztázó hatást, melyet az esemény nem egy most még ingalozó semleges államra gyakorolni fog. Diplomáciai tényezők továbbá édeklődéssel tárgyalják a Varsó elestével felmerülő kérdéseket. A lengyelországi orosz uralom össze van zúzva. Ez a világhistóriai jelentősége az eseménynek és már ez is hatalmas perspektívákat nyújt a jövőre.

Vilna, Grodno és Kovno kiűritése

A „Temps“ pétervári tudósítója táviratozza lapjának, hogy Nikolaevics Miklós nagyherceg elrendelte Vilna, Grodno, Kovno, Bjalostok teljes kiűritését. A kórházakat, fogházakat, iskolákat már előbb elszállították. A hivatalnoki kar is elhagyta a városokat, ahol csak redukált rendőrség maradt. A kiűritést lapok útján közölték a lakossággal, azzal a megjegyzéssel, hogy biztonsági óvintézkedésekről van szó, miután az ellenség az egész Bug-vonalat elfoglalással fenyegeti s rövidesen eléri e városokat.

Nyugaton is bekövetkezik a döntés.

A Standard úgy ír Varsó elestéről, mint a legnagyobb csapásról, amely Oroszországot érthette, de nem kisebb a csapás a szövetségesekre nézve sem. A Daily Telegraph ezt írja:

„A kritikus óra bekövetkezett a nyugaton is. Mig az oroszok messze visszavonulhatnak birodalmuk belsejébe, Franciaországnak ez a helyzete nincs meg, mert határai nem olyan tágasak, tehát a németek beözönlése könnyen meghozhatja a döntést a nyugati harctéren is és esetleg az egész hadjáratot eldöntheti.“

HIREK

OLVASÓINKHOZ.

Értesítjük lapunk tisztelt olvasó közönségét, hogy a többi lap társainkkal egyetértve.

a ránk jövő héttől kezdve lapunk minden számának egyes példányait NÉGY FILLÉRERT fogjuk árusítani.

A vidéki sajtó, ellentétben a fővárossal, az egész háború folyamán óriási áldozatokat volt kénytelen meghozni azért, hogy a harctéri helyzetről kimerítően, pontosan és lelkiismeretesen tájékoztasson. Mindez ideig eleget tudtunk tenni feladatunknak anélkül, hogy a többi vidéki városokban megjelenő lap társaink példájára az egyes példányok eladási árát emeltük volna.

Most azonban mi is kénytelenek vagyunk a hirtlap példányok árát emelni, miután nemcsak a hirtlap papír ára emelkedett két és félszeresére, de a nyomda festék, gépolaj, s általában minden nyers anyag ára, amelyre a lap készítésénél szükség van, 300—400 százalékkal emelkedett s így az egyes példányoknak 2 fillérben megállapított eddigi ára az önköltségnek sem felel meg.

Abban a reményben, hogy tisztelt olvasó közönségünk méltányolni fogja a rendkívüli viszonyok folytán elkerülhetetlenné vált ezen elhaláztatásunkat vagyunk

hazaftias üdvözléssel:

a „SZENTESI LAP“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Vasárnap, (aug. 8-án) délelőtt 9 órakor a református egyház mindkét templomában a világháború első évének diadalmas és dicsőséges befejezése alkalomból háláadó istentisztelet lesz a trónörökös pár hatalmáról való megemlékezéssel. A perselyek ez alkalommal a

háboru első évében rokkanttá lett katonák felregélyezésére lesznek kitéve. Adományokat ugyanekkor erre a nemes és hazafias célra elfogad a református egyház pénztára.

— **Vendég szónok.** A budapesti deakteri ev. egyház fiatal segédlelkésze Bass László mutatkozik ma be a helybeli evang. templomban és mond háborus vonatkozású alkalmi beszédet.

— **Kitüntettek halála után.** Megemlékeztünk annak idején Piti Pál főhadnagy hősi haláláról, amikor vitéz földink csapatát rohamra vezetve esett el az északi harctéren akkor, amidőn legutóbbi sebesüléséből még ki sem gyógyulva indult el harmadszor is a csapat mezejére. A hősi halált halt főhadnagyot felebbvalói az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és bátor magatartása elismerésül kitüntetésre terjesztették fel és Öfelsége neki a III. osztályú katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel, a vitézségi érem szallagján adományozta. A magas kitüntetést Piti Pál nem érte meg, mert azt csak Julius elején kapta meg a marosvásárhelyi ezredparancsnokság s azt a kinevezési okmánnyal együtt megleghangu sorok kíséretében továbbította az elhunyt egyik szentesi jó barátjának, aki azt a hősi halált halt főhadnagy családjának át is adta. Az ezredparancsnok hosszabb levélben méltatja az elhunyt bajtárs feledhetetlen érdemeit és őszinte sajnálatának ad kifejezést afelett, hogy a legmagasabb katonai köteleesség hűségesebb közből nem érthette meg ezt a kitüntetést, melyet a legfelsőbb Hadurdeki adományozott s a mely tisztek részére a legmagasabb kitüntetés.

— **Rézet — vasért.** Rézmozsarát — Vasmozsarért. — Az „Uránia Országos Névéddő Egyesület által országosan szervezett ezen mozgalom mind nagyobb mérvet ölt, mintegy lépést tart a hadvezetőség fokozódó fémszükségletével. Dicső szövetségesünknek Németországban már lefoglalták az összes rézfémct, ami előreláthatóan nálunk is bekövetkezik. Epen ezért sietve cseréjük be a rézmozsarakat, rézgyertyatartókat és mérleg-súlyokat, az egyesület által kibocsájtott „Pro Victoria 1914—15“ telírású izlése-sen nikkelezett vagy bronzirozott, a gyakorlati életnek teljesen megfelelő s e nagy időknék szép emlékét képező vasmozsárra, gyertyatartóra és hiteles súlyra. Lélekemelő jelenség mint küldik be egyházak harangjait, kelyheiket, gyertyatartóikat stb. a kettősen nemes célra, mert az egyesület a fémel a hadvezetőségnek adja át, átvételi árát pedig az általa felállítandó katonai özvegyek s árvák otthona alapja javára fordítja. Minren rézmozsarért vagy 3 kg. súlyú réz hulladékért egy vasmozsarát, 1½ kg. súlyú rézgyertyatartóért vagy törmelékért egy vasgyertyatartót ad az egyesület. — Ugyancsak már is országzerte közkedveltségnek örvend a „háborus porcellánedény“, melyet az egyesület nemcsak a legjutányosabb áron bocsájtott ki, de a legmagasabb igények is megfelelők. Már is sok száz szegény urinő keresi a

porcellán eladással kenyerét. Ugy a rézküldeményeket, valamint a háborus porcellánedények árusítása és vétele iránti érdeklődést az egyesület központi irodájába: URÁNIA ORSZÁGOS NÖVÉDDŐ EGYESÜLET IV. Szervita-tér 5. kéri az egyesület elnöksége. Telefon 123—63.

— **Az új ezüst koronások.** Bécsből jelentik: Augusztus 15-iktől kezdve a jegybank új ezüst koronásokat fog forgalomba hozni. — Az új egykoronások külső képe más lesz mint a régieké és háttaljukon „1914—15“ felírás lesz babérkoronával övezve. A most forgalomba levő egykoronásokat be fogják vonni. November 15. után már csak az ezüst értékükön váltja be a jegybank a régi egykoronásokat és így remélhető, hogy az a rengeteg sok egykoronás ezüst pénz, melyet a háboru folyamán kivontak a forgalomból nov. 15-ig visszakerül a jegybankba.

Kiadja:

Vajda B. Utóda Könyvnyomdája.

Szentes város rendőrkapitányától.
3184—k. p. 1915.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Bosznia, Hercegovina és Dalmáciába polgári személyek csak a sarajevói vezénylő tábornoktól nyert előzetes engedély alapján mely engedély csak kivételes esetben fog megadani, utazhatnak.

Kivételt képeznek e tekintetben azok, akik a jelzett országokban laknak, vagy ott alkalmaszásban állanak, valamint azok akik katonai, vagy politikai hatóságok felhívása folytán utaznak ezen területekre. Ezen egyének részére az illetékes politikai (bosznia-hercegovinai, illetve dalmáciai) hatóság, illetőleg a katonai érdekből történő utazásoknál a katonai hatóság állítja ki az utazási engedélyt.

Az ilyen utazási engedéllyel bíró egyének azonban a személyazonosságukat kétségtelenül igazoló megfelelő okmányokkal is (arcfépés igazolvány, pontos személyazonossági bizonyítvány és sajátkezü aláírás, illetőleg ujj lenyomat) fel kell szerelve lenniök.

Szentes, 1915. augusztus hó 5.

ZILAHY
r.-kapitány.

Szentes város rendőrkapitányától.
a. d. 2450—k. p. 1915.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a délnyugati haderők hadtápparancsnokságának rendelkezése szerint a Fiume—Krajnai határ mentén tábori csendőrkordonon állított fel.

Ezen tábori csendőrkordonon, valamint Fiume város Krajnával és Horvátországgal közös határvonalának bármely pontját polgári egyének gyalog, vagy bármely közlekedési eszköz igénybevétele mellett csakis szabályszerű utigazolvánnyal léphetik át. Az utigazolványokat a Fiumébe törekvők részére a zagrebi, ogulini, senji, asslingi, laibachi, rudolfswerti, vagy St. Peter am karsti katonai parancsnokságok az alább felsorolt igazoló okmányok alapján állítják ki.

1. Arczképpel ellátott utlevél, melyet az I. f. rendőrhatalóság azzal a záradékkal egészített ki; hogy: „Érvényes a délnyugati hadterületekre is“

2. Állami, udvari, közigazgatási, államvasuti és magánvasuti tényleges szolgálatban levő (nem nyugdíjas) alkalmazottak és hozzátartozóinak arczképes igazolványai.

3. A lakhelyre néve illetékes I. f. rendőrhatalóság által kiállított „Személyazonossági és megbízhatósági bizonyítvány“

A kérdéses utigazolványokat a most említett igazoló okmányok alapján a felsorolt katonai parancsnokságok belátásuk szerinti időtartamra korlátozva a szükséghez képest a visszatazasra is szóló érvánnyel díjmentesen állítják ki.

Aki a forgalom korlátozásra vonatkozó fenti rendelkezéseket megszegi, vagy igazolvánnyal, vagy annak alapjául szolgáló okmányokkal, illetőleg a személyazonossági és megbízhatósági igazolvánnyal visszaél, amennyiben cselekménye súlyosan büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

Szentes, 1915. augusztus 5.

Zilahy
r.-kapitány.

Szentes város katonaugosztályától.
1118—k. ü. 1915. szám

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minster ur 10500—1915 számú rendelete alapján közhirre teszem, hogy a folyó évben megtartott népfelkelői bemutató szemlén alkalmasnak talált

1876. és 1877. évben született népfelkelésre kötelezetteknek és az 1878—1890, továbbá az 1892—1894. évi születésű s a pótszemlén alkalmasnak talált népfelkelésre kötelezetteknek

1915. évi augusztus hó 16-án

kell jelentkezniök honvédkiegészítő, illetve hadkiegészítő parancsnokságuknál, ezek székhelyein, amely a besorozottak népfelkelői igazolványi lapján fel van tüntelve.

Bevonulni tartoznak minadazon egyének, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe, vagy a közös hadseregbe már besorozottak, tekintet nélkül arra mely születési évfolyamba tartoznak.

A fentemlített születési évfolyamokhoz tartozó és a mezőgazdasági (arató, cséplő, kaszáló stb.) gőz és motor-gépeknél alkalmazott hivatásos gépészek a katonaugosztálynál előterjesztett és indokolt kérelemmel folyó évi szeptember hó 15-ig szabadságot kaphatnak. Ezuton hívom fel a hivatásos gépészeket, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a katonaugosztálynál, s amennyi en alkalmaztatásukban nélkülözhetetlenek, szeptember 15-ig leendő felmentésüket kérelmezzék

Tájékoztásul közlöm, hogy a bevonulásra kötelezett népfelkelők a fenti bevonulási napon legkésőbb délelőtt 11 óráig kötelesek jelentkezni parancsnokságuknál. A Békéscsabára és Gyulára bevonulók tehát augusztus hó 15. napján délelőtt kötelesek elindulni. A vasútállomásnál a vonatindulás előtt legalább fél órával korábban jelenjenek meg, hogy ott népfelkelői igazolványi lapjuk a vonat indulásig helybevezethető legyen. A népfelkelők a vasuton harmadosztályon ingyen utaznak.

Szentes 1915. augusztus 7.

Dr. Mátéffy Ferenc
polgármester.

Pólya Bálintné

I. ker., Ruzs Molnár utca 3. és 4-ik számú háza szabadkészből eladó. — Ertekezni lehet a fenti szám alatt a tulajdonossal.

Kiadó föld

PARDI IMKÉNEK

mágoespartii 43 hold tanyaföldje felesmunkálatra kiadó bővebbet e Lap Kiadóhivatalába.

EGY JÓL KIJÁTSZOTT

KONCERT HEGEDŰ

JUTÁNYOS ÁRON AZONNAL ELADÓ. -- ÉRTEKZNI LEHET NAGYGÖRGÖS-UTCA 25. SZ. A.

UGYANOTT EGY SZÉP BUTOROZOTT SZOBA VAN KIADÓ

Egy ügyes fiú FODRÁSZ TANULOUL felvétetik GRUBMÜLLER fodrásznál.

TUDOMÁNYOS MOZGÓSZÍNHÁZ

SZENTES EGYEDÜLI SZÓRÁKOZÓHELYE.

1915. augusztus 8-án azaz vasárnap d. u. 5 7 órakor RENDES és este 9 órakor MÉRSEKELTEN FELEMELT helyárrakkal:

SZINRE KERÜL:

1-13 Eredeti harctéri felv.

14. Tánc duett.

Lejtik Áldor Ilonka és Mariska, a kolozsvári Nemzeti szinkáz táncművésznői.

15. Fohász a hazáért.

Aktuális költemény zenekísérettel szavalja Krasznay Lajos.

16. Szent Péter és a zsidó.

Az ajtó.

Mi a célé?

A biblia.

Kuplák.

Énekl:

SEBESTYÉN LAJOS.

17. Tánc duett.

Lejtik Áldor Ilonka és Mariska.

18. Altiszti iskola a lövészárokban. Kacagató párjelenet. Előadják Krasznay Lajos és Sebestyén Lajos.

19. Gyermek Ófelsége. ^{Mozgó kép}

20. Göre Gábor esete Budapesten. Előadja Krasznay Lajos

21. Tánc duett.

Lejtik: Áldor Nővérek

22. Az udvarlás művészete. ^{Mozgó kép}

22. A VAK KATONA.

Dramai monológ zenekísérettel. Előadják Krasznay Lajos és Sebestyén L.

Szibéria

Opera 1 felvonásban. Énekl: Krasznay Lajos és Sebestyén Lajos

1) lengyel rab Sebestyén

2) honvéd huszár Krasznay

52. A honvéd huszár. Népszimnő, ^{Mozgó kép.}

Az előadást Kollár Károly hegedűművész, az országos szinfonikus zenekar tagjának vezetésével, Lehota Bandi cigányzenekara kíséri.

JEGYEK ELŐRE VÁLTHATÓK EGÉSZ NAP.

VAJDA B. UTÓDA

könyvnyomdája

elvállal minden a könyvnyomdászat körébe vágó munkálatot a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, gyorsan, pontosan a lehető legjutányosabb árért.

„SZENTESI LAP” kiadóhivatala

Rossuth-tér 4. sz. (Ref. bérház)